

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2473/23
3.7.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ирене Вуковић, председника већа, Станиславе Митровић и Јасне Лозук, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа пуномоћник адвокат Љубиша Ранисављевић из Уба, Краља Петра Првог Ослободиоца бб, против тужених Републике Србије - Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Београд Немањина бр. 22-26, коју заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Ваљеву, Вука Караџића бр. 5 и Јавног предузећа Електропривреда Србије, Београд, Балканска бр. 13, ради утврђења права својине, одлучујући о жалби тужене Републике Србије изјављеној против пресуде Основног суда у Убу П 207/22 од 20.2.2023. године, исправљене решењем истог суда под истим бројем од 19.6.2023.године, у седници већа одржаној дана 3.7.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене, па се **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Убу П 207/22 од 20.2.2023. године исправљена решењем истог суда под истим бројем од 19.6.2023.године у ставу првом изреке.

УКИДА СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде Основног суда у Убу П 207/22 од 20.2.2023. године исправљене решењем истог суда под истим бројем од 19.6.2023.године, па се у наведеном делу предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновни поступак.

Образложење

Побијаном пресудом, која је исправљена правноснажним решењем од 19.6.2023. у уводу у погледу назива директног корисника буџетских средстава тужене Републике Србије-министарства због чијег рада је настало потраживање, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле и утврђено да је тужилца по основу одржаја стекла право својине са целином на парцели бр. ..., њива 4. класе, површине 0.19.87 ha уписаној у лист непокретности бр. ... КО ..., што је тужена Република Србија

-Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде дужна признати и трпети да се тужила на основу ове пресуде упише као искључиви власник непокретности. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се утврди да је по основу одржаја стекла право својине са целином на кп.бр. ..., њива 4. класе, површине 0.19.87 ha уписане у лист непокретности бр. ... КО ... у односу на туженог Јавно предузеће Електропривреда Србије, Београд. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена Република Србија -Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде да тужили накнади трошкове парничног поступка у износу од 48.800,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавила тужена Република Србија -Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, побијајући је у ставовима првом и трећем изреке, из свих законских разлога.

Тужила је на жалбу благовремено одговорила.

Испитујући првостепену пресуду у границама прописаним чланом 386 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 са каснијим изменама и допунама), апелациони суд је оценио да је жалба тужене делимично основана.

У погледу одлуке о тужбеном захтеву првостепени суд није учинио ниједну битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности. У наведеном делу побијана пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати, изрека није неразумљива и не противречи самој себи ни разлозима, који су наведени у погледу свих битних чињеница на јасан и непротивречан начин, а о битним чињеницама не постоји противречност између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини исправа, записника о исказима датим у поступку и самих тих исправа или записника или изведеним доказима, па је неоснован жалбени навод тужене да је учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП.

Према правилно утврђеном чињеничном стању, сада пок. ББ из ..., отац тужиле закључио је са ПИК Уб, ОУР за пољопривреду Света Поповић уговор о размени непокретнина оверен пред Општинским судом у Убу под Ов бр. 952/84 од 28.6.1984.године којим је уговорено да ће правном претходнику тужиле припасти кп.бр. ... КО ..., површине 0.20.50 ha, а ПИК Уб кп.бр. ... и део кп.бр. ... КО ... укупне површине 0.57.08 ha. Правном претходнику тужиле предата је у државину парцела бр. ..., њива 4. класе, површине 0.19.87 ha, на којој су правни претходници тужиле, сада покојни отац ББ и сада покојна мајка ВВ, а након њих и тужила, имали фактичку власт и сматрали да имају пуноважан правни основ за државину -уговор о размени непокретности, у којем је учињена грешка у погледу означавања броја парцеле која је требало да припадне оцу тужиле, коју је био дужан да исправи ПИК Уб, што није учињено. У катастру непокретности као власник кп.бр. ..., њива 4.класе површине 0.19.87 ha уписана је тужена Република Србија, док је као власник кп.бр. ... и ... укупне површине 0.05.13 ha уписан ГГ, са забележбом да је на тим парцелама покренут поступак експропријације. Решењем Основног суда у Убу О 461/08 од 10.4.2009.године сада покојна мајка тужиле ВВ оглашена је као једини наследник на заоставштини иза

сада пок. ББ, оца тужиље, а решењем истог суда О бр. 585/15 од 20.4.2016.године тужиља је оглашена за наследника на заоставштини иза своје сада пок.мајке ВВ.

Тужена без основа указује да првостепени суд није правилно утврдио чињенично стање у делу у ком је утврђено да је оцу тужиље предметна парцела предата у државину на основу уговора о размени (у којем је наведен број друге парцеле), односно да ту чињеницу није могао утврдити само на основу исказа тужиље и саслушаних сведока. Слободно судијско уверење представља једно од најважнијих начела парничног поступка, које се огледа у утврђивању чињеница на основу слободне оцене доказа. У парничном поступку примена овог начела значи да се свака чињеница може доказивати оним доказним средством за које суд сматра да је подобно, односно адекватно. Правилно је првостепени суд на основу исказа тужиље и саслушаних сведока који су оцењени као јасни и међусобно непротивречни, посебно имајући у виду да су чињенице о којима су сведочили сведоцима непосредно познате и да сведоци нису заинтересовани за исход поступка, утврдио битну чињеницу да је правном претходнику тужиље спорна парцела предата у посед на основу уговора о размени у којем је погрешно наведен број парцеле ... уместо ..., с обзиром да су чињеницу да је отац тужиље на основу уговора о размени уведен у посед парцеле ... КО ... потврдили у својим исказима сведоци ДД, ЋЋ и ЕЕ, а да је сведок ДД, који је био запослен у предузећу ПИК Уб од 1975.године, навео да је упознат са садржином уговора о размени и да је у уговору постојала грешка у погледу означавања парцеле која је према уговору требало да припадне правном претходнику тужиље, коју је предузеће ПИК Уб имао обавезу да исправи, али да то није учињено, као и да су држаоци парцела које су припадале ПИК Уб уведени у посед од стране тог предузећа, а да самовласног заузимања парцела није било.

У уговору о размени из 1984.године парцела коју ПИК Уб даје у замену осим бројем описана је и површином од 0.20.50 ha, те како парцела бр. ... има површину 0.19.87 ha, парцела бр. ... површину 0.02.71 ha, а парцела бр. ... површину 0.02.42 ha, очигледно је да је површина парцеле наведена у уговору приближна површини парцеле бр. ..., а да постоји велика разлика између те површине и површина парцела бр. ... и ... КО ... Такође, парцела бр. ... представља пашњак, док је у уговору о размени наведено да се ради о њиви 4. класе, при чему је парцела ... њива 4. класе. Стога је очигледно је да се ради о погрешном означању парцеле која је дата у размену правном претходнику тужиље јер подаци у уговору о размени о тој парцели не одговарају ниједној постојећој парцели. Поред тога, из пресуде на основу признања Општинског суда у Убу П 535/94 од 8.4.1996.године којом је утврђено право својине ГГ из ... на, поред осталог и парцелама бр. ... и ... КО ..., произлази да је ГГ из ... 1989.године стекао наведене парцеле по основу уговора о трампи са ДПП Света Поповић, због чега није логично да је за исту парцелу закључен уговор о размени 1984.године са правним претходником тужиље, а 1989.године са ГГ.

На основу овако правилно утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је полазећи од одредби чланова 28 став 4 и 30 став 1 и 72 став 2 Закона о основама својинскоправних односа закључио да је тужбени захтев тужиље основан с обзиром да је утврдио да је правни претходник тужиље стекао државину на предметној парцели уговором о размени, да су тужиља и њени правни претходници били савесни јер нису

знали да земљиште које држе није њихово, будући да су веровали да су стекли својину уговором о размени, а да је рок за одржај почео да тече од 4.7.1996. године, као дана ступања на снагу Закона о изменама и допунама закона о основама својинско правних односа (Сл.лист СРЈ, бр. 29/96) којим је брисана одредба чл. 29 Закона о основама својинско правних односа (“Сл. лист СРЈ” бр. 6/80) .

Правилно је првостепени суд оценио да је државина правних претходника тужиле и тужиле законита, с обзиром да је отац тужиле државину стекао увођењем у посед на основу уговора о размени-на основу пуноважног правног основа који је потребан за стицање права својине. Према томе, и државина тужиле, која по квалитету одговара државини њених правних претходника је законита.

Правилно је првостепени суд оценио и да је државина тужиле и њених правних претходника савесна, с обзиром да су тужиле и њени родитељи основано сматрали да је отац тужиле постао власник непокретности на основу уговора о размени подобног за стицање својине. Погрешно означавање парцеле у уговору о размени и свест тужиле и њених претходника о томе не чини та лица несавесним, већ су напротив они основано веровали на основу чињеница да је отац тужиле извршио своју уговорну обавезу и сауговорачу предао парцеле које је дао у размену, да му је парцела бр. ... предата и да их нико није узнемиравао у државини, а имајући у виду и обавезу сауговорача да грешку у уговору исправи, да су ту парцелу стекли у својину и да држе своју парцелу, па је правилно првостепени суд оценио да су тужиле и њени правни претходници били савесни како у време стицања, тако и касније током целог периода држања и коришћења предметне парцеле.

Како се према одредби члана 30 став 2 ЗОСПО у време за одржај урачунава и време за које су претходници садашњег држаоца држали исту ствар као савесни и законити држаоци, у време потребно за одржај рачуна се и период у којем су отац и мајка тужиле држали предметну парцелу. Одредба члана 29 Закона о основним својинскоправним односима (“Сл. лист СРЈ” бр. 6/80, који је ступио на снагу 1.9.1980.године) садржавала је забрану у погледу стицања права својине одржајем на стварима у друштвеној својини. Законом о изменама и допунама Закона о основним својинскоправним односима (“Сл. лист СРЈ” бр. 29/96, који је ступио на снагу 4.7.1996.године) брисана је наведена одредба члана 29, тако да се рокови за одржај могу рачунати од дана ступања на снагу овог закона.

Правни претходник тужиле државину на парцели ... КО ... стекао је на основу уговора о размени подобног за стицање својине, због чега су тужиле и њени правни претходници имали закониту државину, те с обзиром да су од ступања у посед 1984.године до подношења тужбе 2022.године били у мирној, несметаној и савесној државини, по протеку рока од 10 година од ступања на снагу измена Закона о основним својинскоправним односима, 4.7.1996.године, стекли су се услови за стицање права својине на парцели бр. ... КО ... по основу редовног одржаја.

Из наведених разлога, на основу члана 390 ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

Међутим, приликом одлучивања о накнади трошкова поступка првостепени суд је учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, с обзиром да изрека противречи разлозима. Тужилци су досуђени трошкови у износу од 48.800,00 динара, а према разлозима одлуке признати су јој трошкови у укупном износу од 65.300,00 динара, због чега је решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке побијане пресуде укинута применом одредбе члана 401 тачка 3 ЗПП.

У поновном поступку првостепени суд ће отклонити битну повреду одредаба парничног поступка на коју му је указано тако што ће ускладити изреку пресуде са разлозима и тужилци правилно досудити трошкове поступка.

Председник већа-судија
Ирена Вуковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић